Helsedirektoratet

Leger i spesialisering del 1 (LIS1)

Statusrapport søknadsrunden høsten 2019

Rapport

IS-2980

Publikasjonens tittel: Leger i spesialisering del 1 (LIS1)
Statusrapport søknadsrunden høsten 2019

Utgitt: 03/ 2021
Bestillingsnummer: IS – 2980
Utgitt av: Helsedirektoratet
Kontakt: Avdeling personell og godkjenning
Postadresse: Pb. 220 Skøyen, 0213 Oslo
Besøksadresse: Vitaminveien 4, 0483 Oslo

Tlf.: 47 47 20 20
postmottak@helsedir.no
www.helsedirektoratet.no

Forfattere: Avdeling personell og godkjenning

FORORD

Ved implementeringen av ny spesialistutdanning for leger 1. mars 2017, ble de 950 etablerte turnusstillingene videreført som LIS1-stillinger.

Det er oppstart for LIS1 to ganger pr år, den 1. mars og den 1. september. Tre kvart år før oppstart utlyses stillingene i Helsedirektoratets stillingsportal for LIS1-stillinger. Det er helseforetakene i samarbeid med kommunene som har ansvaret for tilsettingsprosessen.

Etter hver tilsettingsrunde publiserer Helsedirektoratet en statusrapport med data på søknader og tilsettinger i de utlyste LIS1-stillingene. Denne rapporteringen er en videreføring av den tidligere statusrapporteringen for turnusstillinger.

Datagrunnlaget for rapporteringen hentes fra stillingsportalen. For å få god kvalitet på dataene til statusrapportene, må de fastsatte rutiner og prosedyrer for registrering følges. Dette gjelder både for søkere og for de som er ansvarlige for tilsettingsprosessene.

Helsedirektoratet takker alle søkere og arbeidsgivere som har bidratt med data til rapporten.

INNHOLD

FORORD 2
INNHOLD 3
SAMMENDRAG 5
INNLEDING 6
1.1 Hovedprinsippene for tilsetting i del 1 av ny spesialistutdanning for leger (LIS1) 7
2. STILLINGER OG SØKNADER HØSTEN 2019 8
2.1 Samlet oversikt 8
2.2 Søknader høsten 2019 8
3. SØKERE HØSTEN 2019 10
3.1 Hovedtall for søkere i søknadsrunden høsten 2019 10
3.1.1 Nasjonalitet søkere 10
3.1.2 Utdanningsland søkere 11
3.1.3 Utdanningsår søkere 12
4. TILSATTE HØSTEN 2019 13
4.1 Hovedtall for tilsatte i søknadsrunden høsten 2019 13
4.1.1 Utdanningsland tilsatte 13
4.1.2 Tilsatte pr stillingsannonse fordelt på utdanningsland 14
4.1.3 Nasjonalitet tilsatte 15
4.1.4 Utdanningsbakgrunn for tilsatte med norsk nasjonalitet 16
4.1.5 Utdanningsår tilsatte 17
5. SØKERE SOM IKKE BLE TILSATT HØSTEN 2019 18
5.1 Hovedtall søkere som ikke ble tilsatt høsten 2019 18
5.1.1 Utdanningsland søkere som ikke ble tilsatt 18
5.1.2 Nasjonalitet søkere som ikke ble tilsatt 19
5.1.3 Utdanningsland for søkere med norsk nasjonalitet som ikke ble tilsatt 20
5.1.4 Alder på søkere som ikke ble tilsatt 21

6. UTVIKLINGSTREKK – VÅREN 2013 TIL HØSTEN 2019 **22**
6.1 Utvikling i antall søkere, tilsatte og ikke tilsatte **22**
6.1.1 Antall søkere og ansatte fra våren 2013 til høsten 2019 22
6.1.2 Utvikling tilsatte fordelt på utdanningsland 23
6.1.3 Utvikling søkere fordelt på utdanningsland 25
6.1.4 Utvikling søkere som ikke ble tilsatt fordelt på utdanningsland 26
6.2 Søkere fra EØS-land med integrert praksis i studiet, samt Polen **27**
6.3 Søkere som ikke er tilsatt i noen av de tre siste rundene **28**
6.4 Vurdering av tilsettingsprosessene **29**
7. VEDLEGG **30**
Vedlegg 1. Oversikt over stillingsannonser og søknader
Vedlegg 2. Antall søkere pr stillingsannonse
Vedlegg 3. Antall søkere og mottatte søknader pr helseforetak
Vedlegg 4. Oversikt over søkere og tilsatte høsten 2019

SAMMENDRAG

Høsten 2019 var det 1022 søkere til 457 utlyste stillinger. 46 % av søkerne fikk tilbud om stilling.

Søkerne besto av 65 % kvinner og 35 % menn. Det er tilnærmet lik kjønnsfordeling blant de tilsatte.

35 % av søkerne har utdanning fra Norge. 48 % av søkerne har utdanning fra et annet EØS-land enn Norge og 17 % av søkere har utdanning fra land utenfor EØS.

De fleste som er ansatt har norsk nasjonalitet (91 %). 5 % har nasjonalitet fra et annet EØS-land enn Norge og 4 % har nasjonalitet utenfor EØS området.

Av de tilsatte er 53 % utdannet i Norge. 43 % er utdannet i et annet EØS-land enn Norge og 4 % har utdanning fra land utenfor EØS.

Det er fortsatt mange nordmenn som tar sin utdanning i utlandet. 84 % av søkerne med utdanning fra andre EØS-land har norsk nasjonalitet.

Det er mange søkere som har søkt gjentatte ganger uten å få tilbud om stilling. Det er flest gjengangere i gruppen søkere med utdanning og nasjonalitet fra land utenfor EØS, men det er også en del nordmenn med utdanning fra EØS-land eller land utenfor EØS som har søkt flere ganger uten å få tilbud om stilling.

Tabell 1. Nøkkeltall for søkere og tilsatte i LIS1-stillinger høsten 2019 fordelt på kjønn, nasjonalitet og utdanningsland

		Antall søkere	Antall tilsatte
Kjønn	Menn	361	163
	Kvinner	661	304
Nasjonalitet	Norge	814	424
	EØS	82	26
	Utenfor EØS	126	17
Utdanningsland	Norge	360	246
	EØS	490	201
	Utenfor EØS	172	20

INNLEDNING

1. mars 2017 trådte ny spesialistutdanning for leger i kraft. Første del (LIS1) har erstattet turnustjenesten for leger, og er første del av alle legers spesialistutdanning.

Systemet med felles utlysning av LIS1-stillinger i Helsedirektoratets stillingsportal skal bidra til en brukervennlig tilsettingsprosess for arbeidssøkere og arbeidsgivere, samtidig som den gir myndighetene god oversikt over søkere og ansettelser.

Helseforetakene, som arbeidsgivere, har ansvaret for tilsettingsprosessen. De publiserer stillingsannonsene i stillingsportalen og gjennomfører rekrutteringen av LIS1 i samarbeid med kommunene. Helsedirektoratet har ansvaret for drift av stillingsportalen, tilrettelegging av søknadsrundene i portalen og forvaltning av regelverket.

Statusrapportene som publiseres etter hver tilsettingsrunde inneholder tall og utviklingstrekk uten at datamaterialet analyseres nærmere.

Denne statusrapporten viser data fra søknadsrunden høsten 2019 for leger som startet som LIS1 den 1. mars 2020. Stillingene ble utlyst 30. august 2019 med søknadsfrist 15. september 2019.

Rapporten er bygget opp etter samme mal som de tidligere LIS1-rapportene. I de første fem kapitlene vises data fra søknadsrunden høsten 2019. Det sjette kapittelet gir en kort fremstilling av utviklingstrekkene i perioden våren 2013 til høsten 2019.

Utlysning og tilsetting i restplasstillinger i sykehus og kommuner er ikke inkludert i rapporten. Restplasstillinger er vikariater for ordinære stillinger som blir ledige som følge av langvarig sykdom eller permisjoner. Restplasstillinger utlyses fortløpende i stillingsportalen.

1.1 Hovedprinsippene for tilsetting i del 1 av ny spesialistutdanning for leger (LIS1)

- ✓ LIS1 er første obligatoriske del av legers spesialistutdanning.
- ✓ Alle som har eller kvalifiserer for autorisasjon eller LIS1-lisens, og som ikke tidligere har gjennomført norsk turnustjeneste eller LIS1, kan søke på stillingene.
- ✓ Ingen leger har rett til LIS1-stilling.
- ✓ Tilsetting i LIS1-stilling er søknadsbasert i tråd med arbeidslivets regler.
- ✓ Antallet LIS1-stillinger er ca. 950 på årsbasis.
- ✓ LIS1-stillinger er tidsbegrensede og koblet mellom helseforetak og kommune. LIS1 er på 18 måneder, med 12 måneder i sykehus etterfulgt av 6 måneder i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.
- ✓ Ledige LIS1-stillinger lyses ut sentralt gjennom Helsedirektoratets stillingsportal og ansettelse skjer lokalt i helseforetak og kommuner.
- ✓ Fordelingen av LIS1-stillinger skal sikre god legefordeling i hele landet.
- ✓ Kandidater kan søke på så mange LIS1-stillinger de vil, men bare sende én søknad per annonse.
- ✓ I hver søknadsrunde, vår og høst, får søkerne jobbtilbud i puljer (tilbudsrunder) med bare noen dagers svarfrist. Hvis man takker ja til en stilling i en av tilbudsrundene, kan man ikke tilsettes i de neste tilbudsrundene.
- ✓ For å få godkjent LIS1, må legen ha søkt på stillingen gjennom Helsedirektoratets stillingsportal. Ingen andre ansettelsesformer kvalifiserer for godkjenning. Som hovedregel er det krav om godkjent LIS1 for å kunne gå videre i spesialiseringsløpet.
- ✓ Leger som per 1. mars 2017 var ansatt i turnusstilling eller hadde fått tilbud om ansettelse i en turnusstilling, kunne frem til 1. mars 2019 gjennomføre og få godkjent turnus etter gammelt regelverk.

2. STILLINGER OG SØKNADER HØSTEN 2019

Det er etablert omlag 950 LIS1-stillinger på landsbasis, hvorav halvparten har oppstart 1. september og den andre halvparten 1. mars. Selv om det kan utlyses 475 stillinger hvert halvår, blir ikke alle stillinger utlyst da noen stillinger reserveres til leger som kommer tilbake etter lovfestede permisjoner. Stillinger lyses ut som 18 måneders kombinerte stillinger hvor den som tilsettes er sikret stilling i en av kommunene som helseforetakene har avtale med.

2.1 Samlet oversikt

I søknadsrunden høsten 2019 ble det utlyst 457 LIS1-stillinger fordelt på 31 stillingsannonser i 21 helseforetak. Det var 1022 søkere til disse stillingene.

Figur 2.1 Samlet oversikt.

2.2 Søknader høsten 2019

Helseforetakene lyser ut LIS1-stillingene gjennom fellesannonser i Helsedirektoratets stillingsportal. I hver annonse informeres det om hvor mange stillinger som lyses ut. Noen helseforetak velger å ha en annonse for hvert sykehus. I gjennomsnitt ble det lyst ut 15 stillinger pr stillingsannonse.

Hver enkelt søker kan søke på så mange annonser de ønsker, men kun sende inn én søknad per annonse. I søknadsrunden høsten 2019 var det i gjennomsnitt 539 søknader per

stillingsannonse. Totalt antall søknader mottatt i denne søknadsrunden var 16702. Vedlegg 1, 2 og 3 viser en samlet oversikt over antall stillinger, stillingsannonser og mottatte søknader i utlysningsrunden høsten 2019.

Figur 2.2 viser antall søkere pr helseforetak høsten 2019. Det var god søkning til alle helseforetak. Det var stor variasjon i antall søknader pr annonse. Haraldsplass Diakonale sykehus fikk 457 søkere på sin stillingsannonse, mens Vestre Viken fikk 696 søkere på sin stillingsannonse. Helse Møre og Romsdal HF hadde fire stillingsannonser og mottok 2074 søknader fra 649 søkere, og Akershus universitetssykehus hadde tre stillingsannonser og mottok 1619 søknader fra 734 søkere. I vedlegg 3 vises totalt antall søknader og søkere per helseforetak.

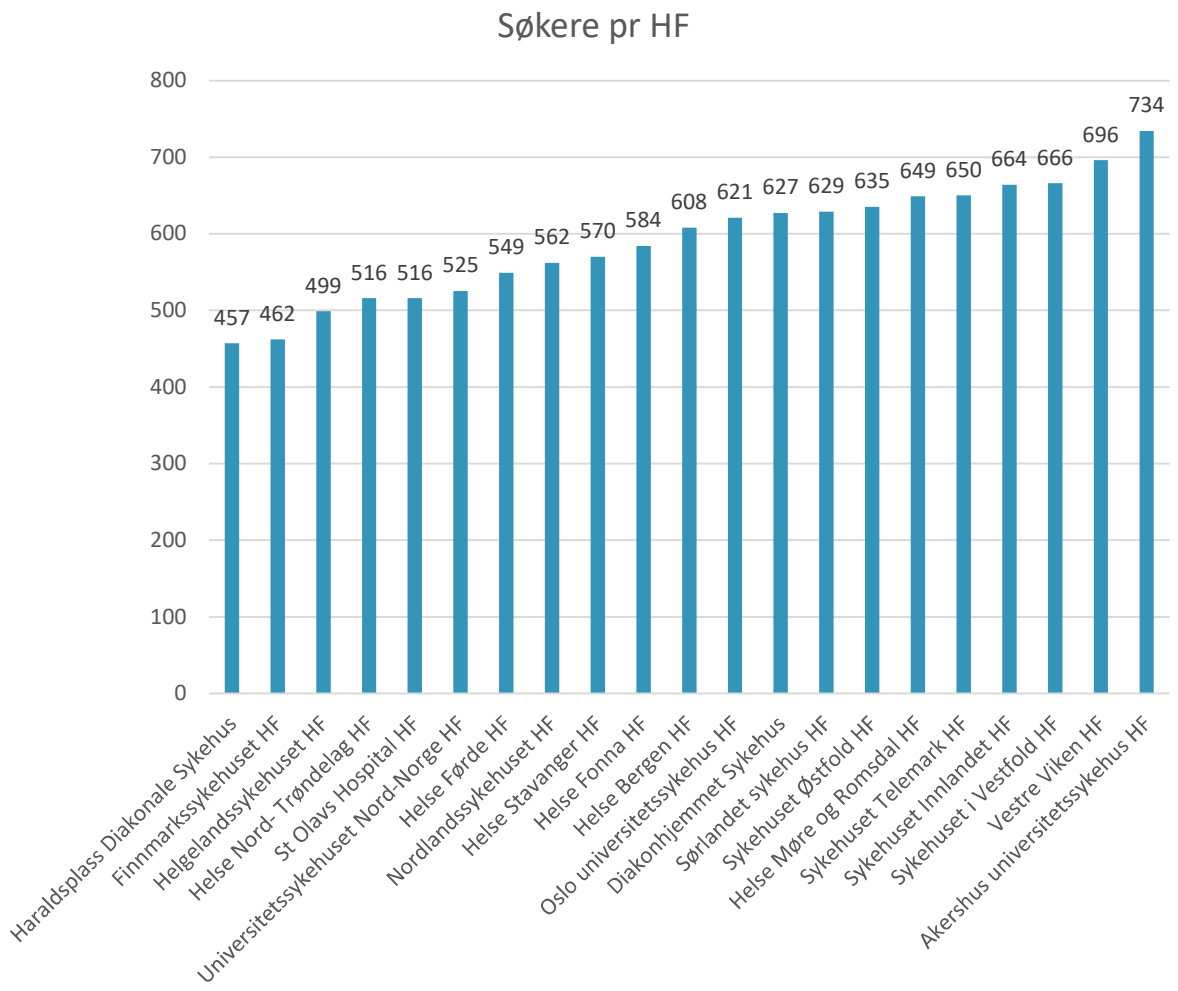

Figur 2.2 Antall søkere pr helseforetak.

3. SØKERE HØSTEN 2019

3.1 Hovedtall for søkere i søknadsrunden høsten 2019

Høsten 2019 var det 1022 søkere til 467 utlyste LIS1-stillinger. Hver søker har i gjennomsnitt søkt på 15 stillingsannonser.

Kjønnsfordelingen for alle 1022 søkerne:

- Kvinner 661 (65 %)
- Menn 361 (35 %)

Gjennomsnittsalder på søkerne er 30,5 år.

3.1.1 Nasjonalitet søkere

Figur 3.1 viser alle søkere fordelt på nasjonalitet. Det er skilt mellom søkere med norsk nasjonalitet, nasjonalitet fra et EØS-land og nasjonalitet fra et land utenfor EØS. 80 % av søkerne har oppgitt å ha norsk nasjonalitet. De øvrige er fordelt på 59 ulike nasjonaliteter. 8 % av søkerne har oppgitt nasjonalitet innenfor EØS-området. 12 % av søkerne har oppgitt å ha en nasjonalitet utenfor EØS. Se vedlegg 4 for en nærmere oversikt over søkeres nasjonalitet og utdanningsland.

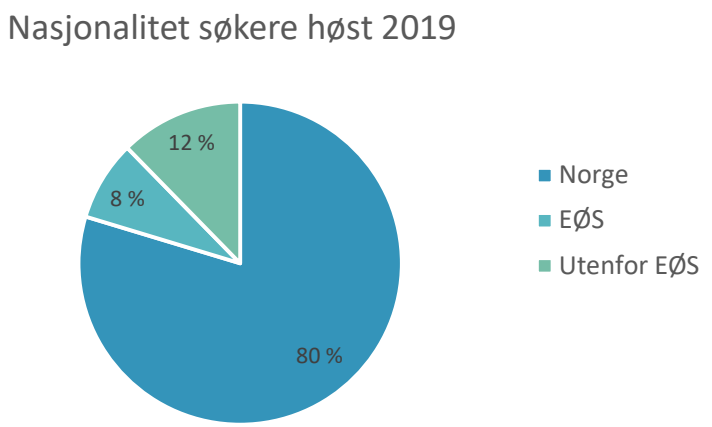

Figur 3.1: Andel søkere med nasjonalitet fra Norge, fra et annet EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

3.1.2 Utdanningsland søkere

Figur 3.2 viser alle søkere fordelt etter utdanning fra Norge, fra et annet EØS-land eller fra et land utenfor EØS. Av det totale antallet søkere har:

- 35 % utdanning fra Norge
- 48 % utdanning fra et annet EØS-land
- 17 % utdanning fra land utenfor EØS

Videre viser figur 3.2 at:

- 97 % av søkerne med utdanning fra Norge har norsk nasjonalitet
- 84 % av søkerne med utdanning fra et annet EØS-land har norsk nasjonalitet
- 30 % av søkerne med utdanning utenfor EØS har norsk nasjonalitet

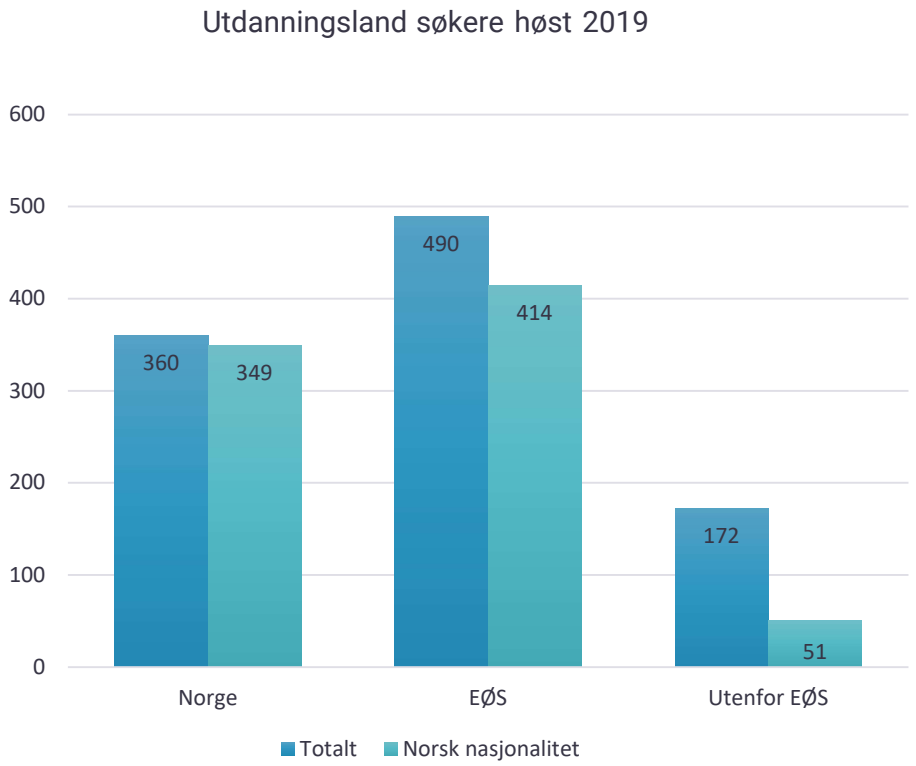

Figur 3.2: Antall søkere med utdanning fra Norge, fra et annet EØS-land eller fra et land utenfor EØS. Fordelt etter totalt antall søkere og søkere med norsk nasjonalitet.

3.1.3 Utdanningsår søkere

Figur 3.3 viser antall søkere fordelt etter når de oppgir å ha gjennomført, eller vil gjennomføre legeutdanningen sin.

Figuren viser at det er flest søkere i gruppen som avslutter studiene i perioden mars 2019 til august 2019. I denne gruppen er det flere med utdanning fra andre EØS-land enn med utdanning fra Norge. Vi ser også at det er et stort antall søkere med utdanning fra land utenfor EØS i gruppen med utdanning fra 2015 eller tidligere.

- 212 (21 %) oppgir at studiet blir avsluttet i perioden september 2019 til februar 2020
- 385 (38 %) oppgir at studiet ble avsluttet i perioden mars 2019 til august 2019
- 40 (4 %) oppgir at studiet ble avsluttet i perioden september 2018 til februar 2019
- 108 (11 %) oppgir at studiet ble avsluttet i perioden september 2017 til august 2018
- 93 (9 %) oppgir at studiet ble avsluttet i perioden januar 2016 til august 2017
- 184 (18 %) oppgir at studiet ble avsluttet i 2015 eller tidligere

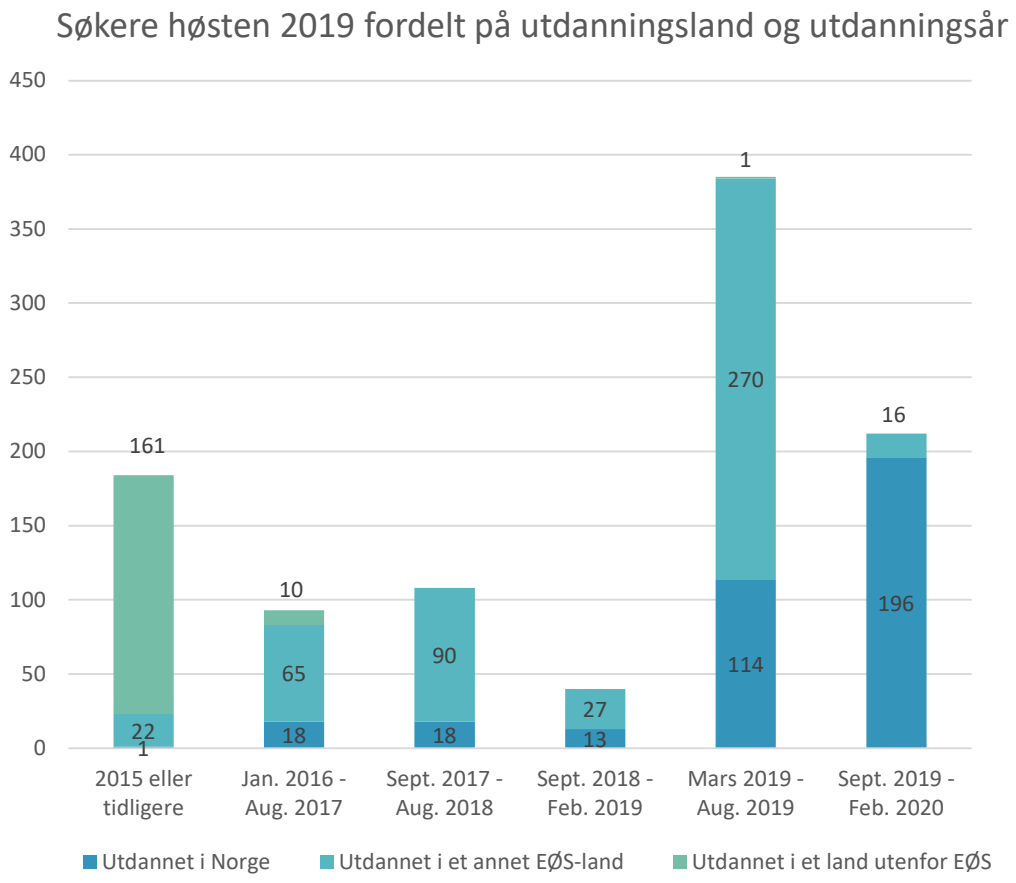

Figur 3.3: Søkere høsten 2019 fordelt etter utdanningsår for gjennomført cand.med. utdanning og utdanningsland.

4. TILSATTE HØSTEN 2019

4.1 Hovedtall for tilsatte i søknadsrunden høsten 2019

Høsten 2019 fikk 46 % av søkere tilbud om stilling. Det ble tilsatt 467 leger. Noen helseforetak ansatte færre enn antall utlyste LIS1-stillinger og noen foretak ansatte flere. Dette kan forklares med at det på utlysningstidspunktet er noe usikkerhet knyttet til det eksakte antall leger som ville gjeninntre i stilling etter lovbestemte permisjoner.

Kjønnsfordelingen blant de tilsatte er:

- Kvinner 65 % (304)
- Menn 35 % (163)

Det er en høyere andel kvinner enn menn som er tilsatt. Dette samsvarer med at det er flere kvinnelige (65 %) enn mannlige søkere (35%).

Gjennomsnittsalderen for de tilsatte er 28,8 år. Dette er ca. to år lavere enn gjennomsnittsalderen for alle søkere.

4.1.1 Utdanningsland tilsatte

De tilsatte har utdanning både fra land utenfor EØS og 17 ulike EØS-land inkl. Norge. Figur 4.1 viser at det er flest tilsatte med utdanning fra Norge. Se vedlegg 4 for en nærmere oversikt ansattes nasjonalitet og utdanningsland.

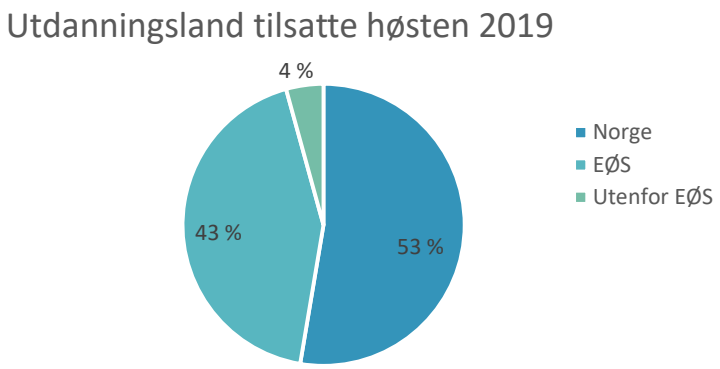

Figur 4.1: Tilsatte fordelt på utdanning fra Norge, et annet EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

Det var flest søkere med norsk utdanning som ble tilsatt, både i absolutte tall og som andel. Dette er vist i figur 4.2. Figuren 4.2 viser at:

- 68 % av søkerne utdannet i Norge ble tilsatt
- 41 % av søkerne utdannet innenfor et EØS-land ble tilsatt
- 12 % av søkerne utdannet utenfor EØS ble tilsatt

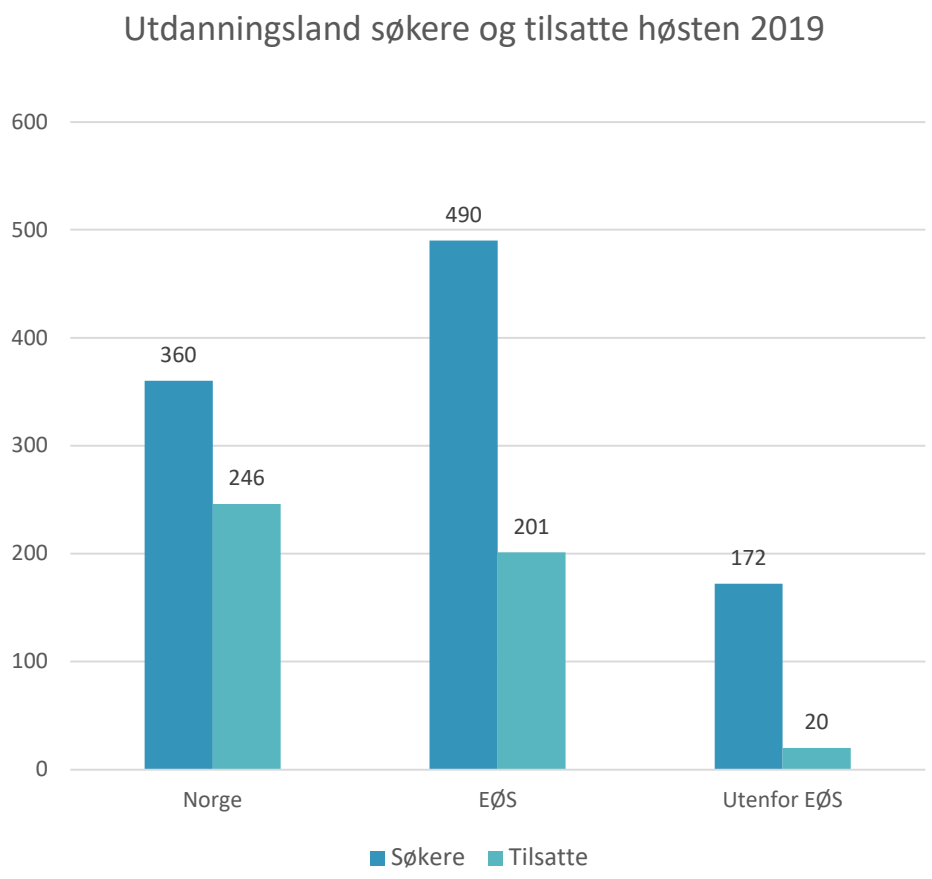

Figur 4.2: Totalt antall søkere og tilsatte fordelt på utdanning fra Norge, fra et annet EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

4.1.2 Tilsatte pr stillingsannonse fordelt på utdanningsland

Figur 4.3 viser antall tilsatte pr stillingsannonse fordelt på utdanningsland. I denne tilsettingsrunden viser fordelingen at de fleste helseforetakene har en ganske jevn fordeling av tilsatte med utdanningsbakgrunn fra Norge og andre EØS-land. Det er jevnt over lavt antall tilsatte med utdanning fra land utenfor EØS.

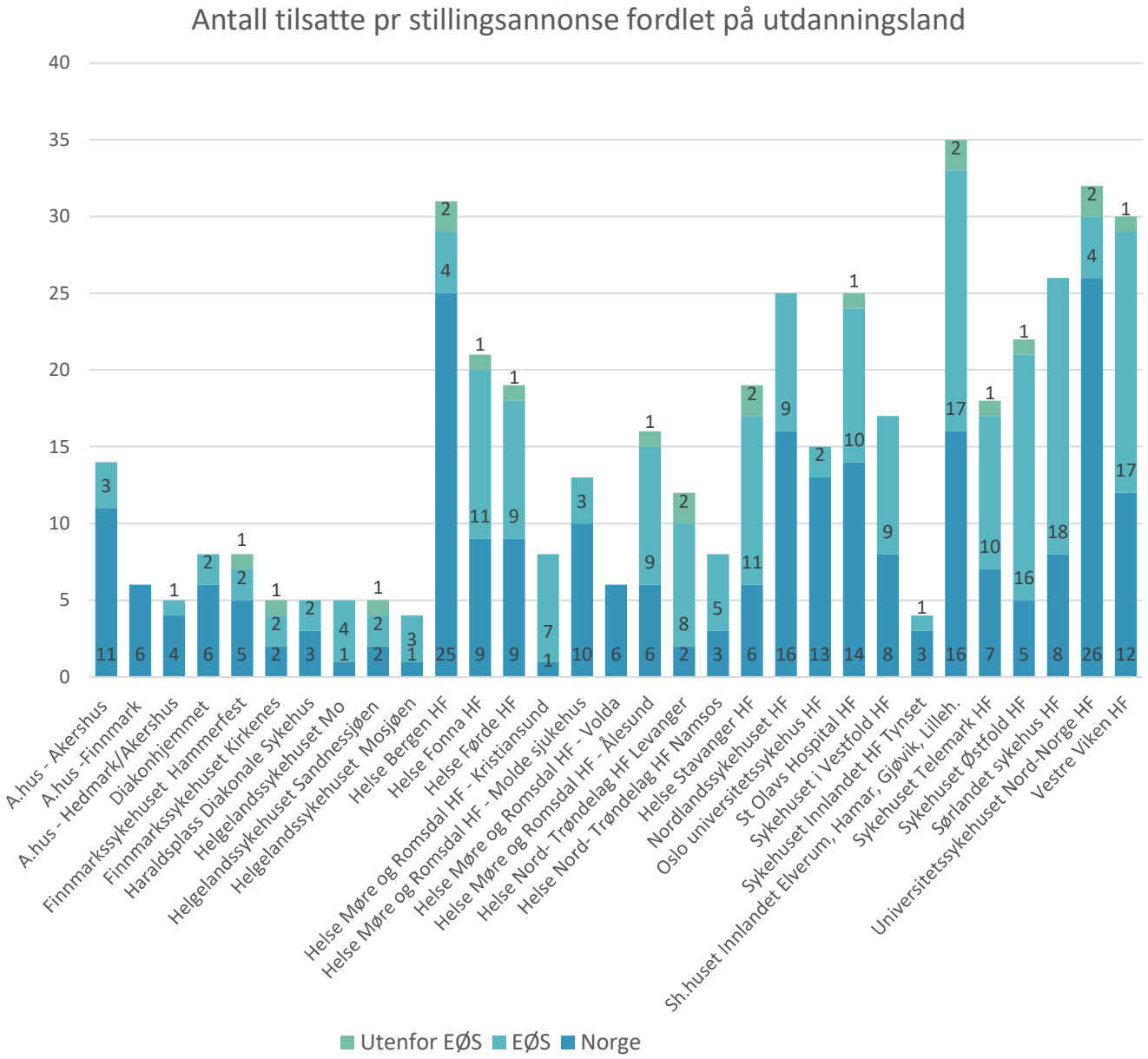

Figur 4.3: Tilsatte LIS1 pr stillingsannonse fordelt på utdanning fra Norge, et EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

4.1.3 Nasjonalitet tilsatte

De tilsatte LIS1 har oppgitt 24 ulike nasjonaliteter, hvorav 13 EØS-land inkl. Norge og 11 land utenfor EØS. 91 % av de tilsatte LIS1 har norsk nasjonalitet. Fordelingen av de tilsatte på nasjonalitet er vist i figur 4.4. Figuren viser at:

- 424 (91 %) har norsk nasjonalitet
- 26 (5 %) har nasjonalitet innenfor EØS, hvorav 12 ulike nasjonaliteter
- 17 (4 %) har nasjonalitet utenfor EØS, hvorav 11 ulike nasjonaliteter

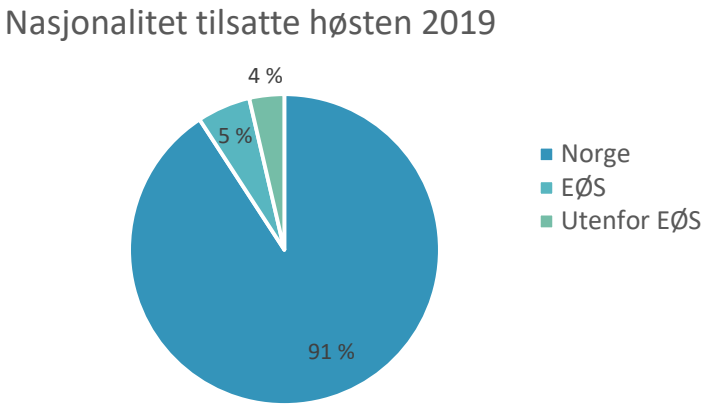

Figur 4.4: Tilsatte fordelt på nasjonalitet fra Norge, et annet EØS-land eller fra land utenfor EØS.

4.1.4 Utdanningsbakgrunn for tilsatte med norsk nasjonalitet

91 % av de tilsatte hadde norsk nasjonalitet (424 av 467). Til sammenligning hadde 80 % av søkerne norsk nasjonalitet (814 av 1022). Figur 4.5 viser søkere og tilsatte med norsk nasjonalitet fordelt på utdanningsland. Figuren viser at det ble ansatt flere norske med utdanning fra Norge enn med utdanning fra et EØS-land. Figuren viser at for norske søkere ble:

- 69 % med utdanning fra Norge tilsatt
- 44 % med utdanning fra et EØS-land tilsatt
- 4 % med utdanning fra et land utenfor EØS tilsatt

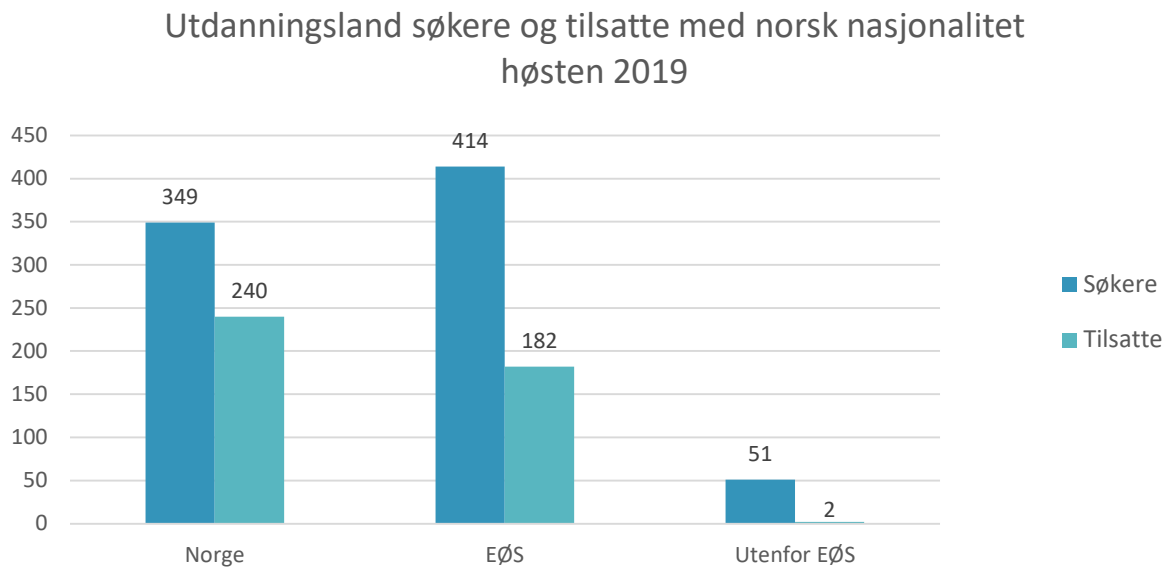

Figur 4.5: Antall søkere og tilsatte med norsk nasjonalitet fordelt på utdanningsland fra Norge, et annet EØS-land eller et land utenfor EØS.

4.1.5 Utdanningsår tilsatte

Den største gruppen søkere høsten 2019 var leger som avsluttet sine studier i tidsrommet mars 2019 – august 2019 (38 %). Den neste største gruppen var de som oppgav å avslutte studiene i tidsrommet september 2019 til februar 2020 (21%).Det var også en stor gruppe søkere med utdanning fra 2015 eller tidligere (18 %).

Figur 4.6 viser totalt antall søkere og tilsatte fordelt etter den perioden søkerne har oppgitt å ha gjennomført eller vil gjennomføre sin medisinerutdanning. Figuren viser at:

- 63 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i perioden september 2019 til februar 2020 ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 28 % av de tilsatte.
- 56 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i perioden mars 2019 til august 2019 ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 46 % av de tilsatte.
- 43 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i perioden september 2018 til februar 2019 ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 4 % av de tilsatte.
- 43 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i perioden september 2017 til august 2018 ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 10 % av de tilsatte.
- 38 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i januar 2016 til august 2017 ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 7 % av de tilsatte.
- 12 % av søkerne som avsluttet sin utdanning i 2015 eller tidligere ble tilsatt. Denne gruppen utgjorde 5 % av de tilsatte.

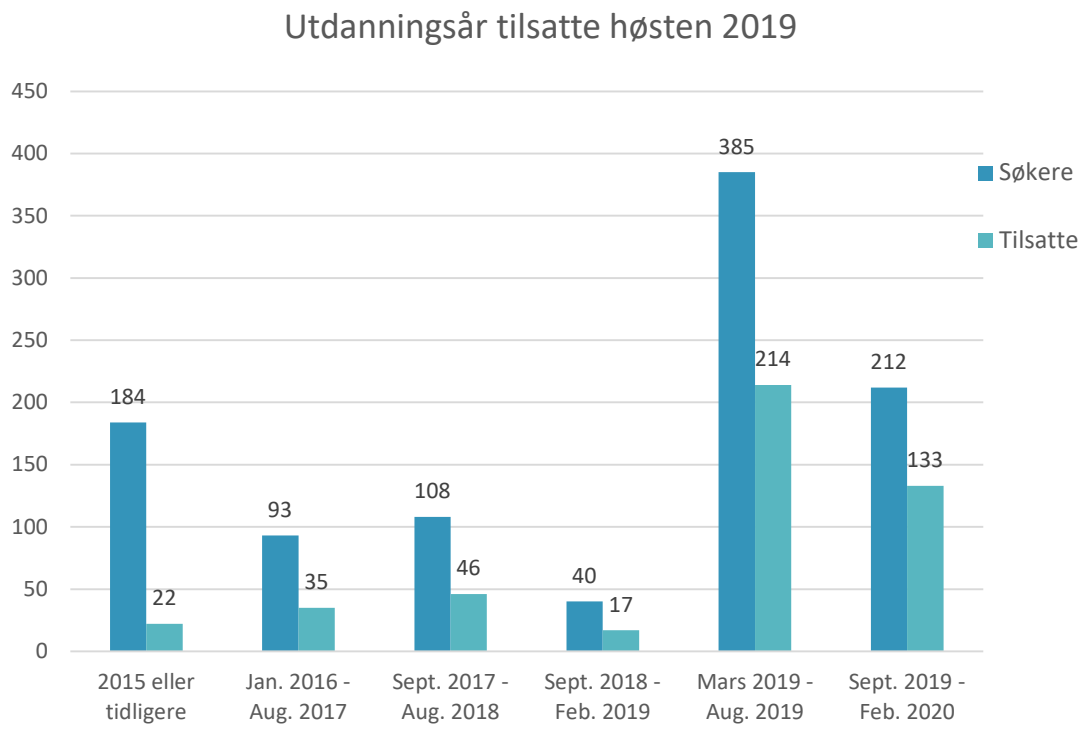

Figur 4.6: Totalt antall søkere og tilsatte fordelt etter periode for avsluttet legeutdanningen

5. SØKERE SOM IKKE BLE TILSATT HØSTEN 2019

5.1 Hovedtall søkere som ikke ble tilsatt høsten 2019

I søknadsrunden høsten 2019 var det 555 søkere som ikke ble tilsatt i en LIS1-stilling. Dette er 54 % av alle søkere. Det reelle antallet søkere som ikke ble tilsatt, kan være noe lavere ettersom noen:

- ikke besto medisinsk embetseksamen (cand.med.)
- ikke var kvalifisert for stillingen[1]
- hadde takket ja til en annen stilling[2]

Kjønnsfordeling for søkere som ikke ble tilsatt:

- Kvinner 357 (64 %)
- Menn 198 (36 %)

Gjennomsnittsalder på søkerne som ikke ble tilsatt var 32 år (31,5 år for kvinner og 33 år for menn). Dette er tre år eldre enn gjennomsnittsalder for de tilsatte og 1,5 år eldre enn gjennomsnittsalder for alle søkere.

93 % av de som ikke ble tilsatt (517 av 555 søkere) oppga Norge som bostedsland. 19 søkere (3 %) oppga Sverige og Danmark som bostedsland. 8 søkere (1 %) oppga øvrige europeiske land som bostedsland og 11 søkere (2 %) oppga land utenfor EØS som bostedsland.

5.1.1 Utdanningsland søkere som ikke ble tilsatt

Av de 555 søkerne som ikke ble tilsatt var det flest med utdanning fra et annet EØS-land. Dette er også gruppen med flest søkere. Fordelt på utdanningsland viser figur 5.1viser at:

- 289 (52 %) er utdannet i et annet EØS-land
- 114 (21 %) er utdannet i Norge
- 152 (27 %) er utdannet i et land utenfor EØS

[1] Manglende norskkunnskaper, oppfyller ikke krav til autorisasjon eller lisens, andre helsepersonellgrupper enn leger, etc.
[2] Stipendiatstilling, LIS-stilling, restplass, etc.

Figur 5.1: Utdanningsland søkere som ikke ble tilsatt høsten 2019 fordelt på utdanning fra Norge, et annet EØS-land eller et land utenfor EØS.

5.1.2 Nasjonalitet søkere som ikke ble tilsatt

De 555 søkerne som ikke ble tilsatt hadde nasjonalitet fra 23 EØS-land inkl. Norge og 34 land utenfor EØS. Se vedlegg 4 for en nærmere oversikt over søkeres og ansattes nasjonalitet og utdanningsland.

For søkere som ikke ble tilsatt viser figur 5.2 at:

- 390 (70 %) har norsk nasjonalitet
- 56 (20 %) har nasjonalitet fra et annet EØS-land
- 109 (10 %) har nasjonalitet fra et land utenfor EØS

Figur 5.2: Nasjonalitet på søkere som ikke ble tilsatt høsten 2019 fordelt på nasjonalitet fra Norge, et annet EØS-land eller et land utenfor EØS.

5.1.3 Utdanningsland for søkere med norsk nasjonalitet som ikke ble tilsatt

Av de 555 søkerne som ikke ble tilsatt var det 390 søkere (70 %) med norsk nasjonalitet, hvorav:

- 109 (28 %) hadde utdanning fra Norge
- 232 (59 %) hadde utdanning fra et annet EØS-land
- 49 (13 %) hadde utdanning fra et land utenfor EØS

Figur 5.3. viser totalt antall søkere og søkere med norsk nasjonalitet, som ikke ble tilsatt, fordelt på utdanningsland. Av de 114 søkerne med utdanning fra Norge som ikke fikk tilsetting, var andelen med norsk nasjonalitet på 96 %. Av de 289 søkerne med utdanning fra et annet EØS-land som ikke fikk tilsetting, var andelen med norsk nasjonalitet på 80 %. Av de 152 søkerne med utdanning fra land utenfor EØS som ikke fikk tilsetting, var andelen med norsk nasjonalitet på 32 %.

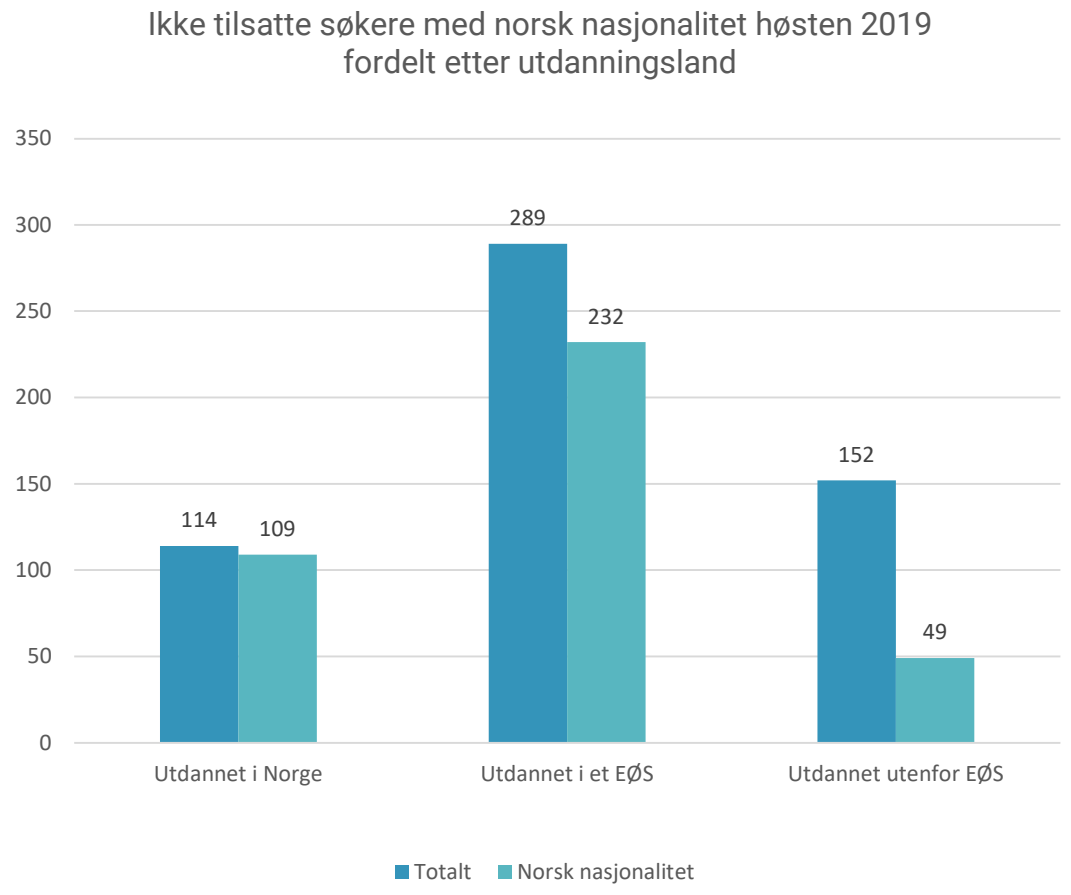

Figur 5.3 Totalt antall søkere og søkere med norsk nasjonalitet, som ikke ble tilsatt, fordelt etter utdanningsland.

5.1.4 Alder på søkere som ikke ble tilsatt

Figur 5.4 viser at det er flest søkere i aldersgruppen under 30 år. Denne gruppen utgjorde 57 % av alle søkere og 47 % av alle som ikke ble tilsatt. Samtidig var dette den gruppen som hadde lavest andel søkere som ikke ble tilsatt (45 %).

Andelen søkere som ikke ble tilsatt øker med alder. I aldersgruppen 30-39 år er andelen ikke tilsatte søkere på 61 %. For søkere i aldersgruppen 40 til 49 år var andelen 88 % og i aldersgruppen over 50 år er andelen 94%.

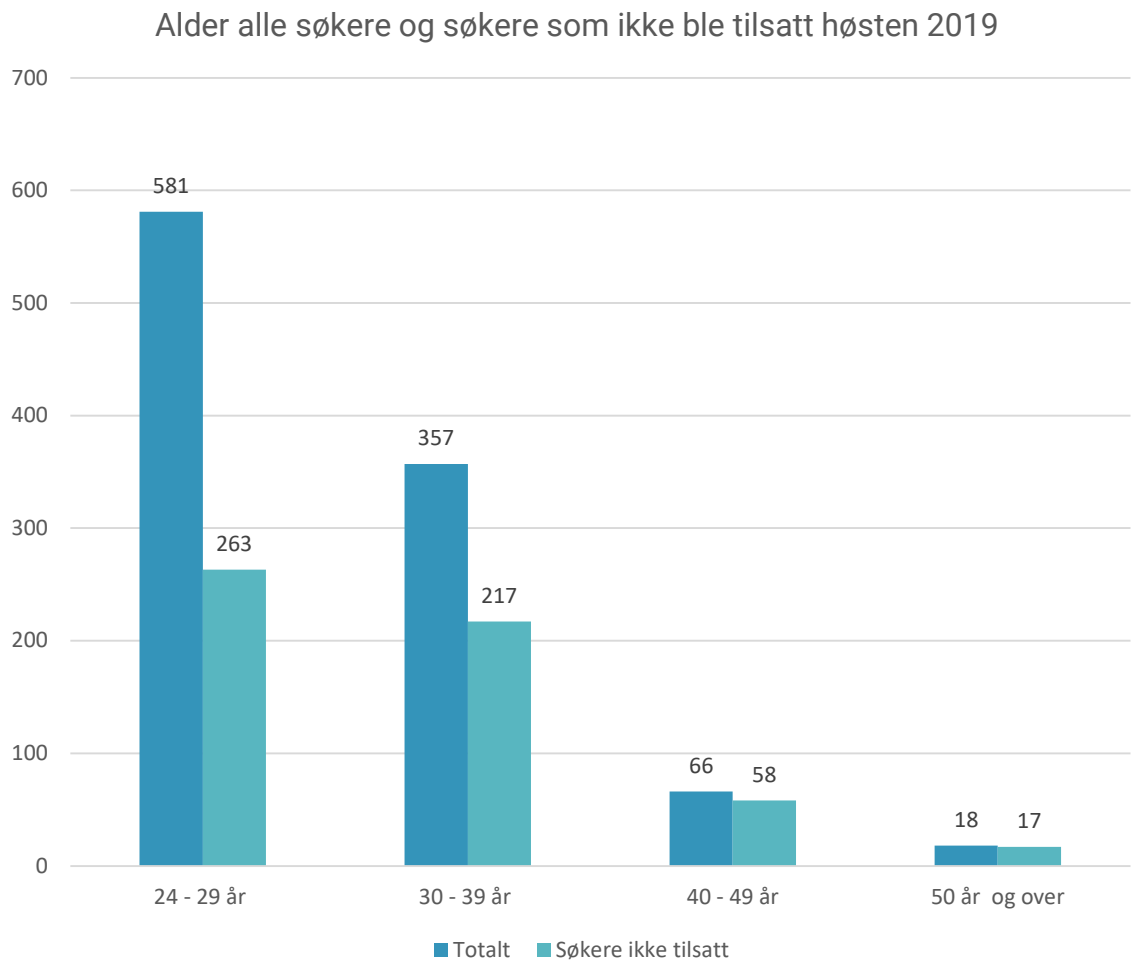

Figur 5.4 Totalt antall søkere og søkere som ikke ble tilsatt fordelt på aldersgrupper.

6. UTVIKLINGSTREKK – VÅREN 2013 TIL HØSTEN 2019

I perioden våren 2013 til høsten 2019 er det gjennomført 14 søknads- og tilsettingsrunder etter det søknadsbaserte systemet. Som følge av at det uteksamineres flere studenter i juni enn i januar, vil det alltid være flere søkere i søknadsrundene om våren. For at datamaterialet skal være sammenlignbart, baseres utviklingstrekkene i denne rapporten primært på data hentet fra høstopptakene. Data for høsten 2019 sammenlignes med data fra høsten 2018 for å se utviklingen siste året og med data fra høsten 2013 for å se utviklingen over tid.

6.1 Utvikling i antall søkere, tilsatte og ikke tilsatte

Antallet leger, som søker LIS1-stilling, er fortsatt høyere enn antallet LIS-1stillinger. Dette fører til en jevnt voksende "kø" av leger som venter på å starte sin spesialisering. Med et fast antall utlyste stillinger pr halvår, og en stadig økning i antall søkere, vil andelen søkere som ikke blir tilbudt stilling fortsette å øke. Siden våren 2014 har søkertallene pekt oppover for hver tilsettingsrunde. Vi følger derfor utviklingen i søkere, tilsatte og ikke tilsatte og ser på utviklingen i forhold til utdanningsland, nasjonalitet, utdanningsår og alder.

6.1.1 Antall søkere og ansatte fra våren 2013 til høsten 2019

I perioden høsten 2013 til høsten 2019 er den totale økningen i antall søkere på 40 %. Figur 6.1 viser at antallet søkere er økt markant hvert eneste år i perioden 2015 til 2018. I 2019 har denne økningen flatet ut og antall søkere ligger på omtrent samme nivå som i 2018. Antall søkere er økt med 3 % fra høsten 2018 til høsten 2019.

Antall tilsatte ligger på omtrent samme nivå i hver søknadsrunde, da halvparten av de ca. 950 stillingene lyses ut om høsten og halvparten om våren. De små variasjonene i antall tilsatte kan forklares med at helseforetakene reserverer noen stillinger til personer som kommer tilbake etter lovfestede permisjoner.

Figur 6.1 at det tilsettes omtrent like mange LIS1 i hver søknadsrunde.

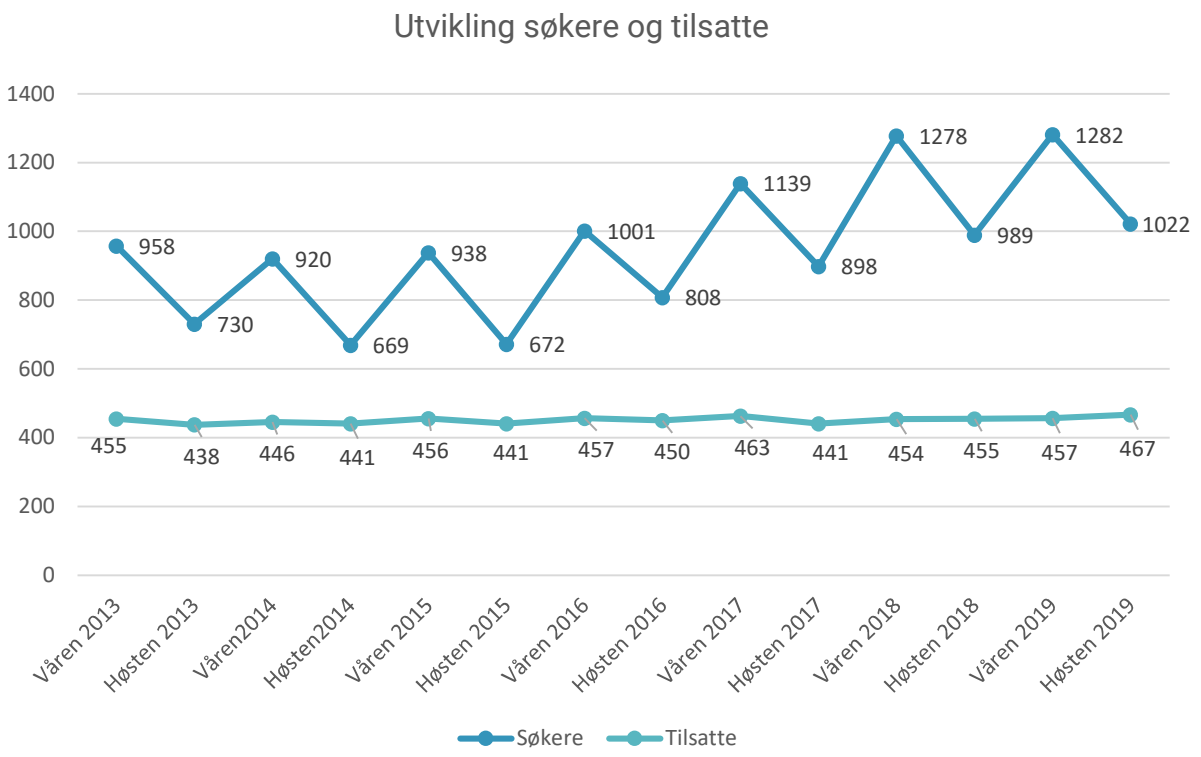

Figur 6.1 Totalt antall søkere og tilsatte i perioden våren 2013 til høsten 2019.

6.1.2 Utvikling tilsatte fordelt på utdanningsland

Antallet tilsatte har ligget rundt 450 personer i hver tilsettingsrunde, med noen flere tilsatte i våropptakene enn i høstopptakene. For å se om arbeidsgiverne har noen preferanser i forhold til utdanningsbakgrunn, ser vi på utviklingen i tilsatte fordelt på utdanningsland.

Utdannet i Norge

246 personer med norsk utdanning ble tilsatt høsten 2019. Dette er under 1 % økning fra høsten 2018 og 4 % færre enn i 2013, hvor det ble tilsatt 257 personer. Ved høstopptakene er det fra høsten 2013 til høsten 2019 i gjennomsnittet tilsatt 236 personer med norsk utdanning.

Utdannet i et annet EØS-land

201 personer med utdanning fra EØS-land ble tilsatt høsten 2019. Dette er en økning på 9 % fra høsten 2018 og en økning på 23 % fra høsten 2013, hvor det ble tilsatt 163 personer. Ved høstopptakene er det fra høsten 2013 til høsten 2019 i gjennomsnittet tilsatt 188 personer med utdanning fra EØS-land.

Utdannet utenfor EØS

20 personer med utdanning fra land utenfor EØS ble tilsatt høsten 2019. Dette er 23 % færre enn høsten 2018 og 11 % flere enn høsten 2013, hvor det ble tilsatt 18 personer. Ved høstopptakene er det fra høsten 2013 til høsten 2019 i gjennomsnittet tilsatt 23 personer med utdanning fra land utenfor EØS.

Figur 6.2 viser at det er flere med norsk utdanning som blir tilsatt i våropptakene enn i høstopptakene, og at andelen tilsatte med norsk utdanning er høyere enn for de to øvrige gruppene i hele perioden. Høsten 2019 er andelen med norsk utdanning på 53 %. Våren 2013 var andelen på ca. 64 %, men sank raskt til 51% høsten 2014, da overgangsordningen var over for kandidater med rettigheter etter gammel ordning. Andelen med norsk utdanning har etter høsten 2014 ligget på mellom 54 % og 51 % for høstopptakene.

Figur 6.2 viset at det tilsettes flere med utdanning fra andre EØS-land i høstopptakene enn i våropptakene. Fra høsten 2014 til høsten 2019 er det tilsatt mellom 185 og 200 LIS1 med utdanning fra andre EØS-land i hver tilsettingsrunde. Andelen med utdanning fra øvrige EØS-land ligger på rundt 40 % for våropptakene og rundt 43 % for høstopptakene.

Figur 6.2 viser at kun et fåtall av de tilsatte har utdanning fra land utenfor EØS. Andelen har variert fra 2 % til 4 % i våropptakene og fra 4 % til 7 % i høstopptakene.

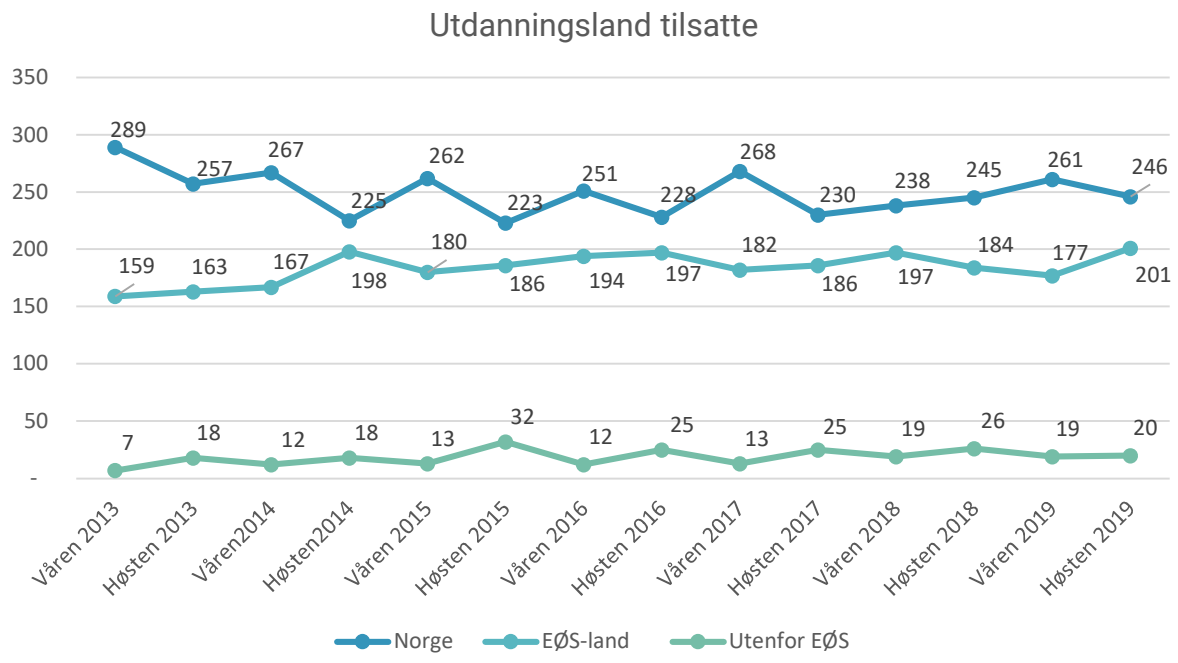

Figur 6.2: Forskjell i antall tilsatte mellom de tretten søknadsrundene. Sortert etter utdanning fra Norge, fra et EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

6.1.3 Utvikling søkere fordelt på utdanningsland

Antall søkere med utdanning fra Norge er økt med 13 % det siste året og 16 % siden høsten 2013. Søkere med utdanning fra et annet EØS-land er økt med 10 % det siste året og økt med 43 % siden høsten 2013. Antall søkere med utdanning fra land utenfor EØS er redusert med 23 % det siste året, men økt med 121 % siden høsten 2013

Figur 6.2 viser utviklingen i søkere fordelt på utdanningsland. Fra våren 2013 til høsten 2015 var det en liten nedgang i antall søkere med utdanning fra Norge og fra andre EØS-land. For begge disse gruppene øker antallet søkere fra våren 2016 til høsten 2019. Størst økning ser vi for søkere med utdanning fra andre EØS-land.

For søkere med utdanning fra land utenfor EØS er det en økning i antall søkere fra våren 2013 til våren 2018. Fra våren 2018 til høsten 2019 ser vi en markant nedgang for denne gruppen.

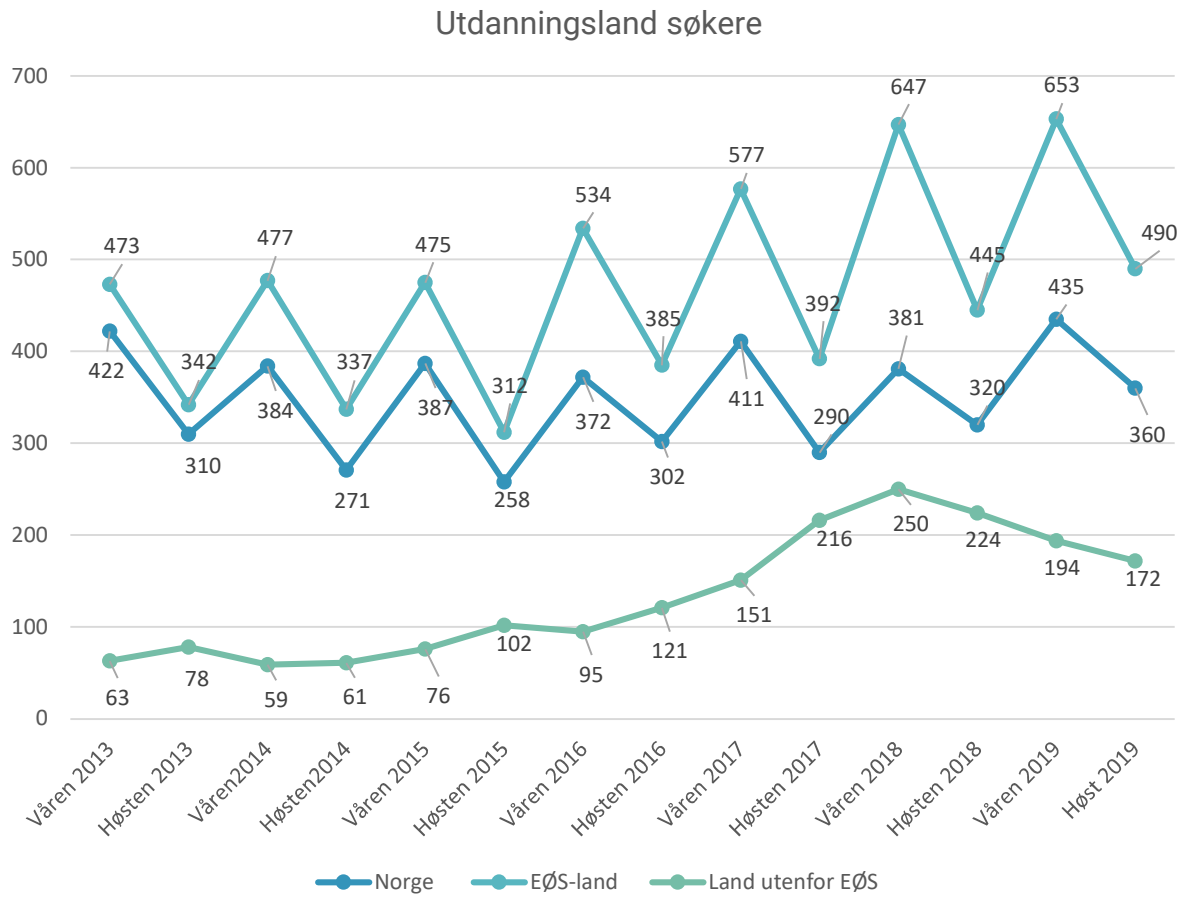

Figur 6.3: Forskjell i antall søkere mellom de tretten søknadsrundene. Sortert etter utdanning fra Norge, fra et EØS-land eller fra et land utenfor EØS.

6.1.4 Utvikling søkere som ikke ble tilsatt fordelt på utdanningsland

I figur 6.2 presenterte vi utviklingen i tilsatte fordelt på utdanningsland og i figur 6.3 presenterte vi utviklingen i søkere fordelt på utdanningsland. Figur 6.4 er tatt inn i rapporten for å vise endringene for søkere som ikke er tilsatt.

Figur 6.4 viser at antallet søkere som ikke er tilsatt og som har utdanning fra Norge er økende. Økningen er på 52 % siden høsten 2018 og 115 % sammenlignet med høsten 2013.

For søkere med utdanning fra andre EØS-land er økningen er på 11 % fra høsten 2018 og 64 % fra høsten 2013.

For søkere med utdanning fra land utenfor EØS er det en økning fram til våren 2018. Denne trenden har snudd. Siden høsten 2018 har antall søkere som ikke er tilsatt gått ned med 23 %.

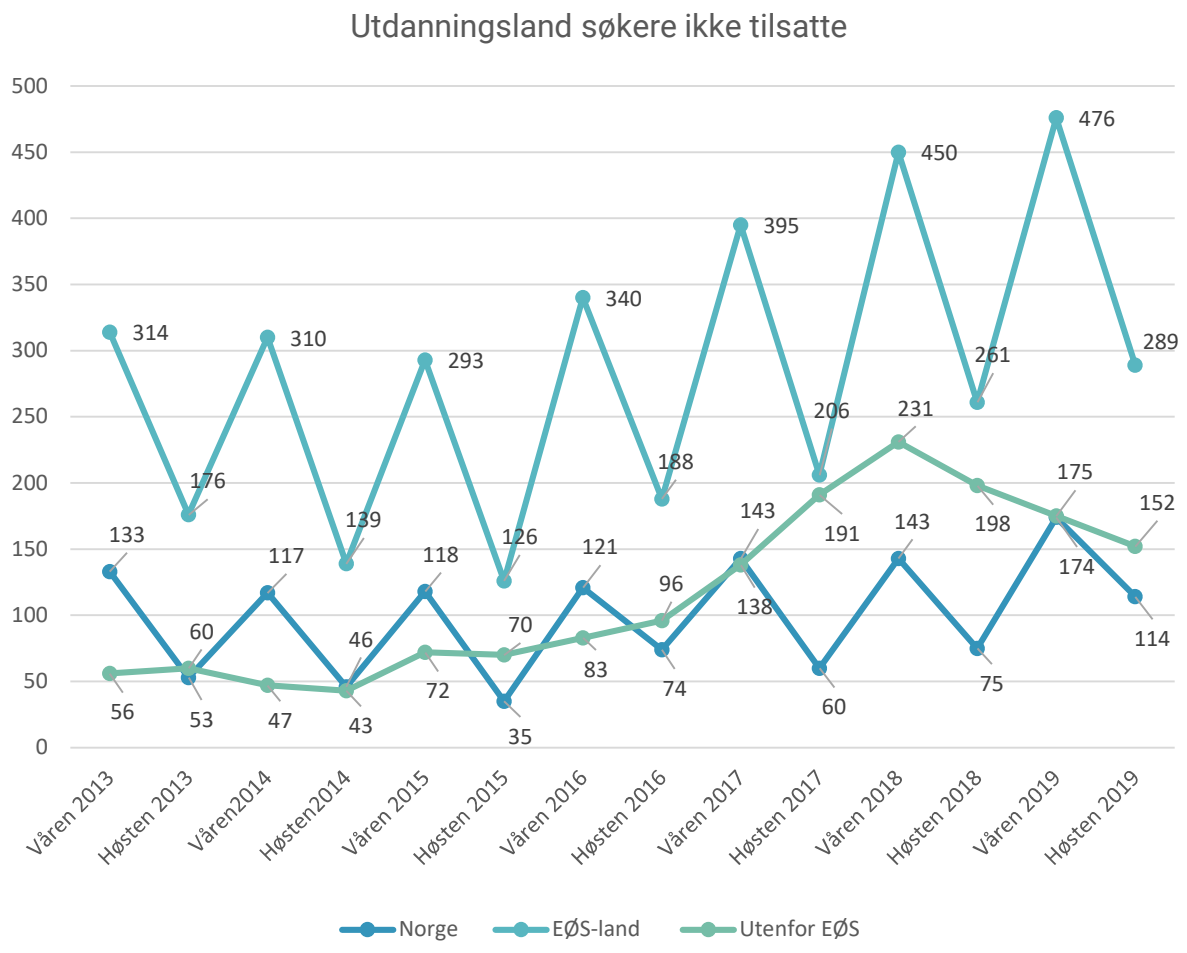

Figur 6.4 Utviklingen fra første til trettende søknadsrunde for søkere som ikke ble tilsatt, fordelt på utdanningsland.

6.2 Søkere fra EØS-land med integrert praksis i studiet, samt Polen

Muligheten til å jobbe i Norge uten gjennomført turnus eller LIS1 ble begrenset etter 1.3.2019 da den nye spesialistforskriften trådte i kraft for del 2 og 3 av spesialistutdanningen for leger. Fra 1.3.2019 er det innført et krav om gjennomført LIS1 før videre spesialisering.

Tidligere kunne studenter som hadde fullført sin medisinerutdanning i et EU/EØS-land med integrert praksis i studiet, søke og få innvilget norsk autorisasjon i henhold til Yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Med norsk autorisasjon kunne disse legene frem til 1.3.2019 tiltre stilling som LIS, uten å ha gjennomført turnus eller del 1.

Tabell 2 viser at 150 (35 %) av de 428 søkerne med utdanning fra EØS-land med integrert praksis i studiet, samt Polen, var utdannet før 1.3.2019, og kunne ha startet videre spesialisering i ordinære stillinger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller LIS-stillinger i sykehus uten å gjennomføre LIS1. Av disse 150 søkene fikk 43 (29 %) tilbud om LIS1-stilling høsten 2019.

278 søkere (65 %) av søkerne med utdanning fra EØS-land med integrert praksis i studiet, samt Polen, sluttførte sin utdanningen etter 1.3.2019 og må gjennomføre LIS1 før de kan gjennomføre videre spesialiseringen i Norge. Av disse 278 søkerne fikk 127 (46 %) tilbud om LIS1-stilling.

Tabell 2. Søkere med utdanning fra EØS-land med integrert praksis i studiet, samt Polen

	Tilsatt			Ikke tilsatt			Totalt
	Utd. før 1.3.19	Utd. etter 1.3.19	Sum tilsatte	Utd. før 1.3.19	Utd. etter 1.3.19	Sum ikke tilsatt	
Bulgaria				3		3	3
Kroatia	2		2		3	3	5
Latvia		9	9	8	9	17	26
Nederland	1		1	1		1	2
Polen	15	55	70	43	75	118	188
Romania	3		3	14		14	17
Slovakia	7	22	29	15	25	40	69
Slovenia	1		1	1		1	2
Spania	1		1	2		2	3
Tsjekkia	3	15	18	3	14	17	35
Tyskland	1		1	3	1	4	5
Ungarn	9	26	35	14	24	38	73
Totalsum	43	127	**170**	107	151	**258**	**428**

6.3 Søkere som ikke er tilsatt i noen av de tre siste rundene

Av de 555 søkerne som ikke ble tilsatt høsten 2019 var det 149 søkere som hadde søkt og ikke fått tilbud om stilling i de to foregående rundene våren 2019 og høsten 2018, hvorav 107 også hadde søkt og fått avslag våren 2018.

Dataene viser at flere av disse søkerne har utdanning fra EØS-land med integrert praksis i studiet og således hadde mulighet til å tiltre i ordinære stillinger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller LIS-stillinger i sykehus fram til 1.3.2019.

Tabell 3 og 4 viser at det er en stor gruppe søkere med utdanning utenfor EØS som søker i flere runder uten å få tilsetting i LIS1-stilling.

Tabell 3. Søkere som ikke er tilsatt i noen av de tre siste søknadsrundene høsten 2019, våren 2019 og høsten 2018

Utdanningsland	Nasjonalitet	24-29 år	30-39 år	40-49 år	50-60 år	Totalsum
EØS-land, m/integr. Praksis	EØS-land	1	1			2
	Norge	20	16	1		37
EØS-land, u/integr. praksis	EØS-land	2				2
	Norge	2	6			8
Land utenfor EØS	EØS-land		1			1
	Norge		20	16	2	38
	Utenfor EØS	1	30	12	8	51
Norge	EØS	1				1
	Norge	2	5	1	1	9
Totalsum		**29**	**79**	**30**	**11**	**149**

Tabell 4. Søkere som ikke er tilsatt i noen av de fire siste søknadsrundene høsten 2019, våren 2019, høsten 2018 og våren 2018

Utdanningsland	Nasjonalitet	24-29 år	30-39 år	40-49 år	50-60 år	Totalsum
EØS-land, m/integr. Praksis	EØS-land		1			1
	Norge	12	11	1		24
EØS-land, u/integr. praksis	EØS-land	1				1
	Norge	1	5			6
Land utenfor EØS	EØS-land		1			1
	Norge		17	12	1	30
	Utenfor EØS	1	22	10	6	39
Norge	EØS	1				1
	Norge	1	2	1		4
Totalsum		**17**	**59**	**24**	**7**	**107**

6.4 Vurdering av tilsettingsprosessene

Det har vært mange søkere til de utlyste stillingene høsten 2019 og kun 46 % av søkerne fikk tilbud om stilling.

Dataunderlaget som er benyttet i denne statusrapporten viser at de fleste søkere er personer med norsk nasjonalitet og/eller personer bosatt i Norge. En høy andel tar sin utdanning i utlandet. De fleste som blir tilsatt har norsk utdanning, men også en høy andel nordmenn med utdanning fra andre EØS-land blir tilsatt. Andelen tilsatte med utdanning fra Norge har vært på mellom 50 % og 60 % i hele perioden fra våren 2013 til våren 2019. Andelen tilsatte med utdanning fra andre EØS-land har vært mellom 35 % og 45 % i hele perioden og andelen med utdanning utenfor EØS har vært mellom 2 % og 6 % i hele perioden. Også fordelingen av tilsatte på alder og kjønn synes å være konstant.

Vi ser en tendens til at nyutdannede leger foretrekkes fremfor eldre. Av de tilsatte oppga 74 % at de var ferdige med utdanningen i perioden mars 2019 til februar 2020, og 68 % var i aldersgruppen 24 til 29 år.

Språkkravet kan være et hinder for utenlandske søkere. I Helsedirektoratets veileder for gode rutiner i ansettelsesprosessen gjøres det bl.a. oppmerksom på at det i tillegg til faglige kvalifikasjoner skal legges vekt på at den som tilsettes innehar nødvendige språkferdigheter og kommunikasjonsevner for en forsvarlig yrkesutøvelse. I møte med brukere i helsetjenestene er det viktig at de som tilsettes mestrer norsk på et høyt nivå.

7. VEDLEGG

Vedlegg 1. Oversikt over stillingsannonser, mottatte søknader og ansettelser

Antall mottatte søknader, søkere, stillingsannonser, utlyste stillinger og ansettelser høsten 2019.

Selskapsnavn/avdelingsnavn	Antall annonser	Utlyste stillinger	Søknader pr. helseforetak	Søkere pr helseforetak	Tilsatte
Akershus universitetssykehus HF	3	23	1619	734	25
Diakonhjemmet Sykehus	1	8	627	627	8
Finnmarkssykehuset HF	2	13	832	462	13
Haraldsplass Diakonale Sykehus	1	4	457	457	5
Helgelandssykehuset HF	3	14	1275	499	14
Helse Bergen HF	1	27	608	608	31
Helse Fonna HF	1	22	584	584	21
Helse Førde HF	1	18	549	549	19
Helse Møre og Romsdal HF	4	43	2074	649	43
Helse Nord- Trøndelag HF	2	20	929	516	20
Helse Stavanger HF	1	18	570	570	19
Nordlandssykehuset HF	1	25	562	562	25
Oslo universitetssykehus HF	1	14	621	621	15
St Olavs Hospital HF	1	25	516	516	25
Sykehuset i Vestfold HF	1	16	666	666	17
Sykehuset Innlandet HF	2	40	1078	664	39
Sykehuset Telemark HF	1	18	650	650	18
Sykehuset Østfold HF	1	21	635	635	22
Sørlandet sykehus HF	1	26	629	629	26
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	1	32	525	525	32
Vestre Viken HF	1	30	696	696	30
Totalsum	**31**	**457**	**16702**		**467**

Vedlegg 2. Antall søkere pr stillingsannonse

Antall søkere per annonse høsten 2019. Hver annonse inneholder flere stillinger.

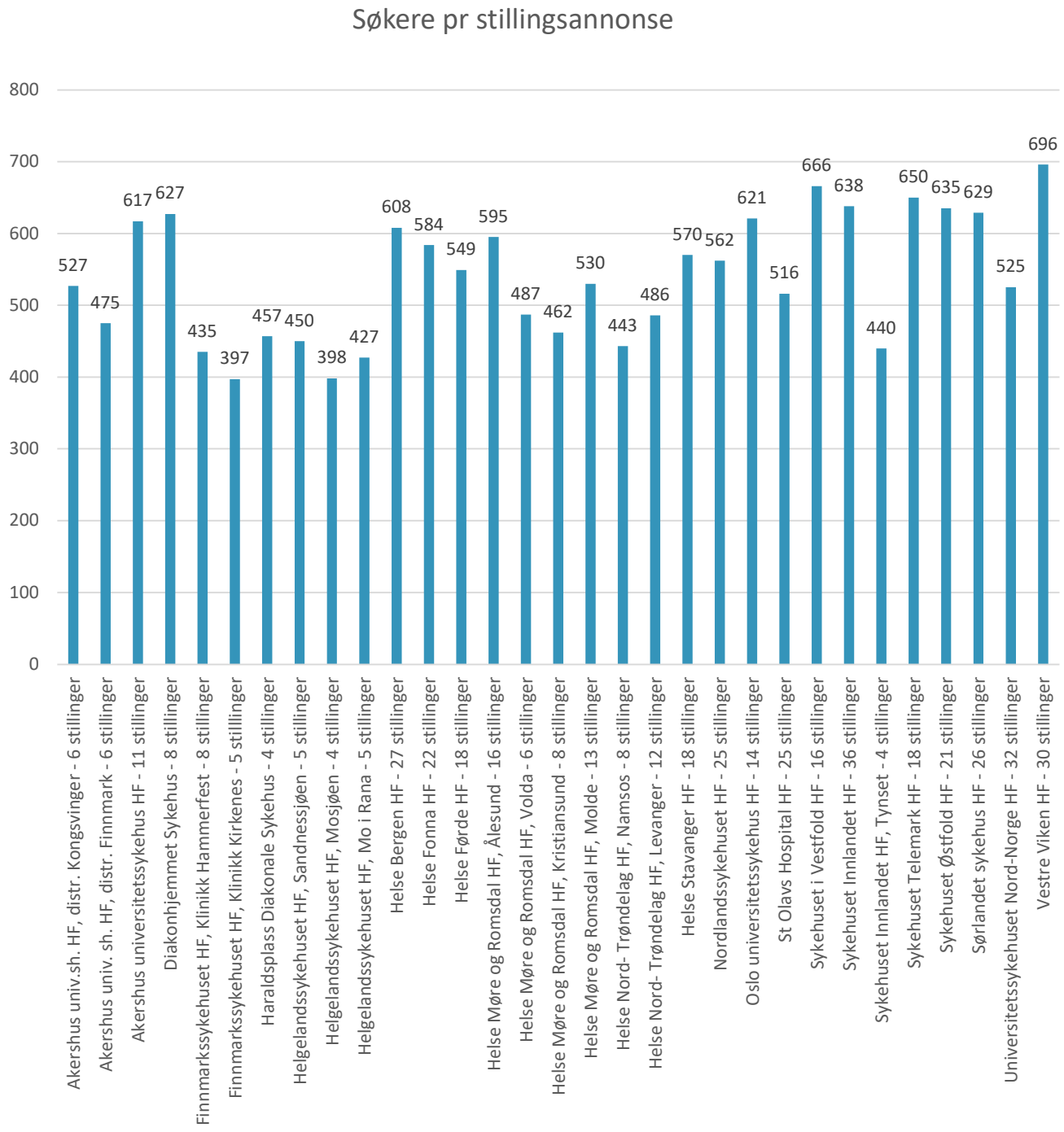

Vedlegg 3. Antall søkere og mottatte søknader pr helseforetak

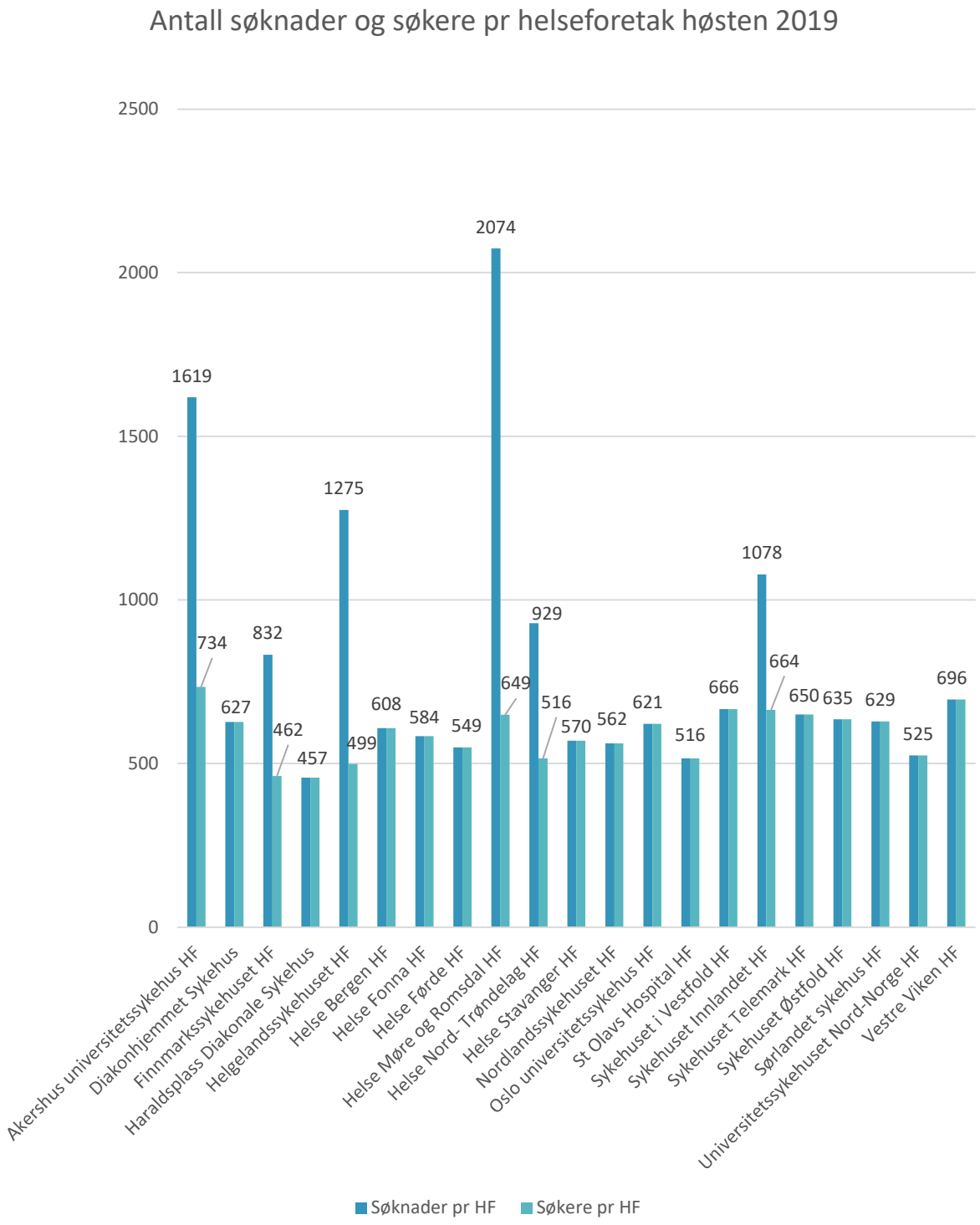

Vedlegg 4 Oversikt over søkere høsten 2019

Alle søkere og tilsatte høsten 2019, sortert etter nasjonalitet og utdanningsland.

Nasjonalitet	Antall søkere	Utdanningsland	Antall søkere	Antall tilsatte
Afghanistan	4	Land utenfor EØS	4	
Albania	5	Land utenfor EØS	5	
Algerie	1	Land utenfor EØS	1	
Azerbaijan	1	Land utenfor EØS	1	
Bangladesh	2	Land utenfor EØS	2	
Bosnia-Hercegovina	4	Land utenfor EØS	4	1
Brasil	3	Land utenfor EØS	3	
Canada	3	Polen	2	
		Ungarn	1	
Danmark	6	Danmark	6	3
Det palestinske området	2	Land utenfor EØS	1	
		Polen	1	
Egypt	3	Land utenfor EØS	3	1
Eritrea	1	Polen	1	
Etiopia	1	Land utenfor EØS	1	
Filippinene	2	Land utenfor EØS	2	
Finland	3	Norge	2	1
		Danmark	1	
Frankrike	2	Polen	1	
		Romania	1	1
Hellas	2	Land utenfor EØS	1	1
		Spania	1	
Hviterussland	2	Land utenfor EØS	2	
India	5	Land utenfor EØS	4	2
		Polen	1	
Indonesia	1	Land utenfor EØS	1	
Irak	1	Tsjekkia	1	
Iran	3	Land utenfor EØS	3	
Irland	1	Ungarn	1	
Island	2	Slovakia	1	
		Ungarn	1	1
Kazakhstan	1	Land utenfor EØS	1	
Kina	1	Land utenfor EØS	1	
Kirghistan	1	Land utenfor EØS	1	
Kroatia	3	Kroatia	1	1
		Land utenfor EØS	2	1
Kypros	1	Ungarn	1	
Latvia	1	Latvia	1	

Nasjonalitet	Antall søkere	Utdanningsland	Antall søkere	Antall tilsatte
Litauen	5	Litauen	4	1
		Norge	1	
Makedonia	1	Land utenfor EØS	1	
Malaysia	1	Land utenfor EØS	1	
Mexico	1	Land utenfor EØS	1	1
Nederland	1	Norge	1	
Nepal	1	Land utenfor EØS	1	
Norge	814	Norge	349	240
		Bulgaria	3	
		Danmark	40	23
		Italia	1	1
		Kroatia	4	1
		Land utenfor EØS	51	2
		Latvia	25	9
		Litauen	3	
		Nederland	1	1
		Polen	168	68
		Romania	13	2
		Slovakia	64	28
		Storbritannia	1	1
		Tsjekkia	29	16
		Ungarn	62	32
Pakistan	8	Land utenfor EØS	8	4
Polen	4	Polen	3	
		Slovakia	1	
Portugal	3	Portugal	1	
		Slovakia	1	
		Spania	1	1
Romania	1	Romania	1	
Russland	16	Land utenfor EØS	16	1
Saudi Arabia	1	Polen	1	
Serbia	22	Land utenfor EØS	22	
Slovakia	1	Norge	1	
Slovenia	2	Slovenia	2	1
Somalia	1	Land utenfor EØS	1	1
Spania	3	Land utenfor EØS	1	1
		Spania	1	
		Tsjekkia	1	
Sri Lanka	4	Land utenfor EØS	4	
Storbritannia og Nord-Irland	3	Storbritannia	2	
		Tsjekkia	1	
Sudan	2	Land utenfor EØS	2	
Sveits	1	Land utenfor EØS	1	

Nasjonalitet	Antall søkere	Utdanningsland	Antall søkere	Antall tilsatte
Sverige	22	Danmark	2	1
		Norge	5	3
		Polen	8	1
		Romania	1	
		Slovakia	2	1
		Sverige	1	1
		Tsjekkia	1	
		Ungarn	2	1
Syria	7	Land utenfor EØS	7	1
Tyrkia	3	Land utenfor EØS	3	1
Tyskland	11	Norge	2	2
		Polen	1	
		Romania	1	
		Tsjekkia	2	2
		Tyskland	5	1
Ukraina	8	Land utenfor EØS	8	2
Ungarn	4	Ungarn	4	
USA	2	Polen	1	1
		Ungarn	1	1
Venezuela	1	Land utenfor EØS	1	
SUM	**1022**		**1022**	**467**

Postadresse: Pb. 220, Skøyen, 0213 Oslo

Telefon: +47 47 47 20 20

E-post: postmottak@helsedir.no